



รู้จักกับ SET50 Index Futures

SET50 Index Futures เป็นส่วนผสมของสัญญาฟิวเจอร์ส และดัชนี SET50 ซึ่งแปลตรงตัวก็คือ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีดัชนี SET50 เป็นสินค้าอ้างอิง ดังนั้นก่อนที่จะทำความเข้าใจ SET50 Index Futures ลองมาทำความรู้จักกับ “ฟิวเจอร์ส” และ “ดัชนี SET50” กันก่อน

ฟิวเจอร์ส (Futures)

หมายถึง.....

สัญญาซื้อขายล่วงหน้า โดยเป็นการทำสัญญา

ระหว่างคู่สัญญาสองฝ่ายคือ “ผู้ซื้อ” กับ “ผู้ขาย” ที่ตกลงทำสัญญากัน ณ ปัจจุบัน โดยระบุประเภท จำนวนเวลาที่จะส่งมอบสินค้ากัน โดยจะมีการส่งมอบสินค้าและชำระราคาในอนาคตตามที่ได้ตกลงไว้ ไม่ว่าจะราคาในขณะนั้นจะเป็นเท่าไรก็ตาม และถือว่าทั้งสองฝ่ายมีภาระผูกพันต่อกันที่ต้องปฏิบัติตาม

ดัชนี SET50 (SET50 Index)

เป็นดัชนีราคาหุ้นที่สะท้อนภาพรวมของตลาดหุ้นว่า เคลื่อนไหวไปในทิศทางใดขาขึ้น หรือ ขาลงคำนวณมาจากราคาหุ้นสามัญ 50 หุ้นแรกที่ซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ที่มีลักษณะ “ตัวใหญ่” คือ มีมูลค่าตลาดสูง และ “ยอดนิยม” คือ มีสภาพคล่องสูง หุ้นที่นำมาคำนวณดัชนี SET50 จะมีการปรับรายชื่อทุกๆ 6 เดือนเนื่องจากสภาพตลาดมีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา ดังนั้นเมื่อเวลาผ่านไปหุ้นที่นำมาใช้คำนวณดัชนีอาจไม่ใช่หุ้นที่ตัวใหญ่ และเป็นที่นิยม 50 อันดับแรกอีกต่อไป จึงมีการปรับรายชื่อหุ้นที่นำมาคำนวณเป็นระยะ ๆ เพื่อให้ได้หุ้นที่เป็น “ตัวใหญ่” และ “ยอดนิยม” เหมาะกับตลาดขณะนั้นจริงๆ

>>ดูรายชื่อหุ้นในดัชนี SET50

SET50 INDEX FUTURES

ดังนั้น SET50 Index Futures ก็คือ สัญญาซื้อขายล่วงหน้าที่มีสินค้าอ้างอิงเป็นดัชนี SET50 นั่นเอง โดยผู้ซื้อและผู้ขายจะส่งคำสั่งซื้อขายผ่านโบรกเกอร์อนุพันธ์

เพื่อระบุว่าต้องการจะซื้อหรือขายดัชนี SET50 กันที่เท่าใด

เนื่องจากดัชนี SET50 เป็นตัวเลขดัชนีที่คำนวณมาจากราคาหุ้น จึงไม่มีตัวตนและไม่สามารถส่งมอบกันในการซื้อขายได้ การซื้อขาย SET50 Index Futures จึงใช้วิธีให้ผู้ซื้อและผู้ขายชำระเงินกันตามส่วนต่างของกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นแทน เรียกว่า

“การชำระราคาเป็นเงินสด” (Cash settlement)

โดยดัชนี SET50 1 จุด จะมีมูลค่าเท่ากับ 1,000 บาท (ตัวคูณดัชนี = 1,000 บาท) เช่น

หากผู้ลงทุนซื้อ SET50 Index Futures ที่ 500 จุด และต่อมาขายที่ 505 จุด ทำให้ได้กำไร 5 จุด (505 จุด - 500 จุด = 5 จุด) ก็เท่ากับว่าผู้ลงทุน ได้กำไรเป็นเงิน 5,000 บาท (5 จุด x 1,000 บาท = 5,000 บาท)

SET50 INDEX FUTURES

เสริมพอร์ตลงทุน ด้วย SET50 Index Futures สร้างโอกาสเพิ่มผลตอบแทน และจัดการความเสี่ยง ไม่ว่าจะตลาดจะขึ้นหรือลง



ประโยชน์ของ SET50 Index Futures



1. บริหารความเสี่ยงให้กับพอร์ตหุ้น

ผู้ลงทุนที่มีพอร์ตหุ้นที่อยู่ในกลุ่มดัชนี SET50 สามารถใช้ SET50 Index Futures ในการลดความเสี่ยงให้กับพอร์ตหุ้นได้ โดยหากผู้ลงทุนคาดว่าดัชนี SET50 จะปรับตัวลดลงในอนาคต ผู้ลงทุนก็สามารถ "ขาย" SET50 Index Futures เพื่อป้องกันความเสี่ยงจากการขาดทุนได้โดยไม่ต้องขายหุ้นในพอร์ตออกไป

หากดัชนี SET50 ปรับตัวลดลงจริงตามที่คาดไว้ ผู้ลงทุนก็จะได้กำไรจากการขายฟิวเจอร์สนั้น มาชดเชยกับขาดทุนในพอร์ตหุ้น ทำให้ท้ายที่สุดแล้วผู้ลงทุนจะไม่ได้รับผลกระทบในตลาดขาลง หรือ ถ้าได้รับผลกระทบก็ได้รับไม่มาก



2. สร้างโอกาสทำกำไร



SET50 Index Futures มีจุดเด่นหลายข้อที่ทำให้ผู้ลงทุนทั่วโลกใช้เป็นเครื่องมือในการทำกำไร ได้แก่

- **ใช้เงินลงทุนน้อย:** ในการซื้อขาย SET50 Index Futures ผู้ลงทุนจะไม่ต้องวางเงินตามมูลค่าสัญญาทั้งหมด แต่จะวางเงินหลักประกันก่อนเริ่มต้นซื้อขาย ซึ่งมีมูลค่าประมาณแค่ 10% ของมูลค่าสัญญาเท่านั้น การใช้เงินลงทุนน้อยนี้เอง ทำให้ผู้ลงทุนมีโอกาสได้รับกำไรมากเมื่อเทียบกับเงินลงทุนตั้งต้น แต่หากขาดทุนก็จะคิดเป็นสัดส่วนที่สูงเช่นกัน

- **ทำกำไรได้สองทาง:** SET50 Index Futures เปิดโอกาสให้ผู้ลงทุนสามารถทำกำไรได้ทั้งในตลาดขาขึ้นและในตลาดขาลง ดังนี้

หากคาดว่าดัชนี SET50 จะปรับตัวเพิ่มขึ้น:
ให้ใช้กลยุทธ์ "ซื้อก่อน ขายทีหลัง" เช่นเดียวกับการซื้อขายหุ้น

หากคาดว่าดัชนี SET50 จะปรับตัวลดลง:
ให้ใช้กลยุทธ์ "ขายก่อน ซื้อทีหลัง" เพื่อทำกำไรจากส่วนต่างดัชนีในขาลง

- **วิเคราะห์ง่ายไม่ยุ่งยาก :** เนื่องจากการซื้อขาย SET50 Index Futures เปรียบเสมือนว่าผู้ลงทุนได้ซื้อหรือขายหุ้นทั้ง 50 ตัวได้ในครั้งเดียว ผู้ลงทุนจึงสามารถตัดสินใจซื้อขาย Futures ได้โดยประเมินความเคลื่อนไหวของตลาดจากภาพรวม ไม่ต้องวิเคราะห์หุ้นเป็นรายตัว





กลยุทธ์การซื้อขายของ SET50 Index Futures

SET50 Index Futures สามารถใช้เป็นเครื่องมือทำกำไรได้ในตลาดได้ ทั้งในภาวะตลาดขาขึ้นและตลาดขาลงตามการคาดการณ์ของผู้ลงทุน เนื่องจากผู้ลงทุนสามารถ "ซื้อก่อนขาย" หรือ "ขายก่อนซื้อ" ก็ได้ ดังนี้

คาดว่าตลาดจะเป็นขาขึ้น	ควรใช้กลยุทธ์ "ซื้อ" SET50 Index Futures เรียกว่า "Long Position"
คาดว่าตลาดจะเป็นขาลง	ควรใช้กลยุทธ์ "ขาย" SET50 Index Futures เรียกว่า "Short Position"

กลยุทธ์ซื้อ SET50 Index Futures

เนื่องจากดัชนี SET50 เป็นสินค้าอ้างอิงของ SET50 Index Futures การซื้อหรือขาย SET50 Index Futures จึงเหมือนกับการซื้อขายดัชนี SET50 ในอนาคต หรือพูดอีกนัยหนึ่งก็คือ ราคาของ SET50 Index Futures จะเคลื่อนไหวขึ้นลงตามดัชนี SET50 หากดัชนี SET50 ปรับตัวเพิ่มขึ้น ราคาของ SET50 Index Futures ก็มีแนวโน้มจะปรับขึ้นตาม แต่หากดัชนี SET50 ปรับตัวลดลง ราคาของ SET50 Index Futures ก็มีแนวโน้มจะปรับตัวลดลงตามไปด้วย

ในการซื้อฟิวเจอร์ส หากอนาคตตลาดหุ้นปรับตัวเพิ่มขึ้นจนส่งผลให้ดัชนี SET50 ปรับตัวเพิ่มขึ้น ราคาของ SET50 Index Futures ก็มีแนวโน้มจะปรับขึ้นตาม ดังนั้น ผู้ลงทุนที่ซื้อฟิวเจอร์สเอาไว้ก็จะได้กำไร เพราะสามารถขายฟิวเจอร์สในตลาดได้ราคาสูงขึ้น ได้กำไรส่วนต่างราคาที่สูงขึ้นจุดละ 1,000 บาท เช่น



วันที่ 1 ก.พ.	ซื้อ SET50 Index Futures ที่ราคา	600 จุด
วันที่ 15 ก.พ.	ขาย SET50 Index Futures ที่ราคา	610 จุด
	คิดเป็นกำไร	610 - 600 = 10 จุด
	(1 จุด = 1,000 บาท)	10 จุด x 1,000 บาท = 10,000 บาท

หมายเหตุ: รายการซื้อขายทั้งหมดเกิดขึ้นในปีเดียวกัน

กลยุทธ์ขาย SET50 Index Futures

ในการขายฟิวเจอร์สไว้ แล้วต่อมาตลาดหุ้นปรับตัวลดลงจนส่งผลให้ดัชนี SET50 ปรับตัวลดลงไปด้วย ราคาของ SET50 Index Futures ก็มีแนวโน้มจะปรับตัวลดลงตาม ดังนั้น ผู้ลงทุนที่ขายฟิวเจอร์สเอาไว้ก็จะได้กำไร เพราะเหมือนกับใช้กลยุทธ์ "ขายก่อนซื้อ" เดิมขายไว้ราคาแพง และต่อมากสามารถซื้อฟิวเจอร์สในตลาดได้ราคาถูกลง ได้กำไรตามส่วนต่างดัชนีที่ลดลง โดยดัชนีที่ลดลง 1 จุด จะได้กำไรจุดละ 1,000 บาท



วันที่ 10 มี.ค.	ขาย SET50 Index Futures ที่ราคา	550 จุด
วันที่ 17 มี.ค.	ซื้อ SET50 Index Futures ที่ราคา	530 จุด
	คิดเป็นกำไร	550 - 530 = 20 จุด
	(1 จุด = 1,000 บาท)	20 จุด x 1,000 บาท = 20,000 บาท

หมายเหตุ: รายการซื้อขายทั้งหมดเกิดขึ้นในปีเดียวกัน

การปิดสถานะของสัญญา ก่อนสัญญาหมดอายุ

การ "ซื้อ" หรือ "ขาย" ฟิวเจอร์ส สามารถเรียกอีกอย่างหนึ่งว่าเป็นการ "เปิดสถานะ" ในสัญญาฟิวเจอร์ส (บางท่านก็เรียกว่า "เปิดฐานะ") ซึ่งเมื่อผู้ลงทุน เปิดสถานะในฟิวเจอร์สไปแล้ว อาจได้กำไรจนพอใจ หรือ อาจขาดทุนจนไม่อยากจะถือสัญญาไว้อีกต่อไป ผู้ลงทุนก็สามารถ "ปิดสถานะ" ของสัญญาได้ (Offset) โดยไม่จำเป็นต้องรอให้สัญญาหมดอายุ เรียกว่าการ "ล้างสถานะ" (บางท่านก็เรียกว่า "ล้างฐานะ")

โดยทำการซื้อหรือขายในฐานะตรงข้ามกับฐานะที่มีอยู่ เพื่อหักล้างกัน

โดยถ้ามีสถานะซื้อ (Long Position) ก็สามารถล้างภาระผูกพันด้วยการสร้างสถานะขาย (Short Position) ในสัญญาที่ครบกำหนดเดือนเดียวกัน กับที่ซื้อไว้ และถ้ามีสถานะขาย (Short Position) อยู่ ก็สามารถล้างภาระผูกพันด้วยการสร้างสถานะซื้อ (Long Position) ในสัญญาที่ครบกำหนดเดือนเดียวกัน กับที่เคยขายไว้ เช่นกัน เช่น

วันที่ 10 มี.ค.	ขาย SET50 Index Futures ที่ครบกำหนดเดือนมีนาคม	มีสถานะขาย (Short Position)
วันที่ 17 มี.ค.	ซื้อ SET50 Index Futures ที่ครบกำหนดเดือนมีนาคม	ขาย 1 + ซื้อ 1 ในสัญญาเดือนเดียวกัน = ทำการล้างสถานะ

หมายเหตุ: รายการซื้อขายทั้งหมดเกิดขึ้นในปีเดียวกัน

ในวันที่ 17 มีนาคม สถานะของผู้ลงทุนก็จะปิดลง ผู้ลงทุนจะไม่ได้รับผลกำไรขาดทุนจากการซื้อขายฟิวเจอร์สอีกต่อไป แต่ทั้งนี้ ต้องระวังว่าการ ปิดสถานะในฟิวเจอร์ส จะต้องเป็นการซื้อ หรือ ขาย ฟิวเจอร์สตัวเดิม (มีสินค้าอ้างอิงเดิมและในเดือนครบกำหนดอายุเดิม) กับสถานะเดิมที่เคยเปิดไว้ จึงจะเป็นการ ล้างสถานะ แต่ถ้าซื้อขายฟิวเจอร์สคนละตัวจากเดิม จะเท่ากับเปิดสัญญาใหม่

การถือสัญญา จนสัญญาหมดอายุ

ในกรณีที่ผู้ลงทุนซื้อ หรือ ขายฟิวเจอร์ส และถือไว้จนสัญญาครบกำหนดอายุ สถานะการซื้อขายของผู้ลงทุนจะถูกปิดลงโดยอัตโนมัติ โดยกำไรขาดทุนของผู้ลงทุนจะขึ้นกับค่าเฉลี่ยของดัชนี SET50 ในช่วงปิดตลาด 30 นาทีสุดท้าย ซึ่งเราเรียกว่า "ราคาที่ใช้ชำระราคาวันสุดท้าย" (Final Settlement Price) เช่น

วันที่ 1 ก.พ. ซื้อ SET50 Index Futures ที่ 550 จุด
วันที่ 28 มี.ค. TFEX ประกาศดัชนีที่ใช้ชำระราคาวันสุดท้ายที่ 580 จุด
ดังนั้น ผู้ลงทุนจะได้กำไร เท่ากับ $580 - 550 = 30$ จุด
ดัชนี 1 จุด = 1,000 บาท ทำให้ได้กำไร = 30,000 บาท

หลังจากวันที่ 28 มี.ค. สถานะของผู้ลงทุนในสัญญาฟิวเจอร์สเดือนมีนาคม ก็จะหมดลง ผู้ลงทุน จะไม่ได้กำไร หรือ ขาดทุน จากสัญญาฟิวเจอร์สเดือนนี้อีกต่อไป

SET50 INDEX FUTURES (+/-)

เตรียมพอร์ตลงทุน ด้วย SET50 Index Futures
สร้างโอกาสเพิ่มผลตอบแทน และจัดการ
ความเสี่ยง ไม่ว่าภาวะตลาดจะขึ้นหรือลง

Products | SET50 Index Futures

ลักษณะของ SET50 Index Futures

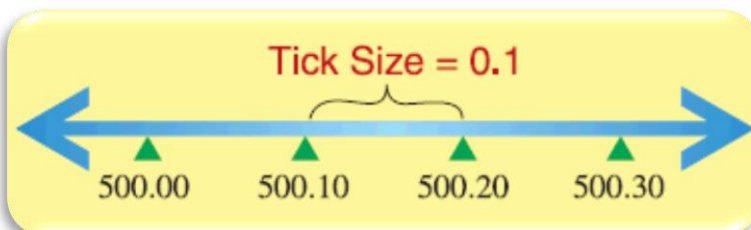
ราคาซื้อขายฟิวเจอร์ส

เนื่องจาก SET50 Index Futures เป็น การซื้อขายดัชนี SET50 ล่วงหน้า ดังนั้น ราคา ที่ใช้ในการซื้อขาย SET50 Index Futures ก็คือ ระดับดัชนี SET50 ในอนาคตที่ผู้ลงทุน คาดการณ์นั่นเอง โดยผู้ซื้อและผู้ขายจะส่ง คำสั่งซื้อหรือขายผ่านโบรกเกอร์ของ ตลาดอนุพันธ์ว่าจะซื้อหรือขายที่ระดับดัชนี เท่าใด เช่น ผู้ลงทุนซื้อฟิวเจอร์สที่ 510.20 จุด ระดับดัชนี 510.20 นี้ก็คือ ราคาฟิวเจอร์ส (Futures Price)

แต่ทั้งนี้ ตลาดอนุพันธ์ฯ ได้กำหนดให้การเสนอ ราคาซื้อขาย SET50 Index Futures มีหน่วยของ ราคาที่ละเอียดที่สุดคือทศนิยม 1 ตำแหน่ง เช่น ผู้ซื้อผู้ขายสามารถเสนอซื้อขายได้ที่ราคาดัชนี 520.10จุด, 520.20จุด, 520.30จุด หรือ 520.40จุด เป็นต้น แต่จะไม่สามารถเสนอราคาที่มีจุดทศนิยมถึงตำแหน่ง ที่สองได้ เช่น 520.24 จุด เพราะเป็นข้อกำหนดและระบบจะไม่รับคำสั่ง ดังกล่าว



ดังนั้น ในการเสนอราคาซื้อขาย หากมีการเสนอราคาเปลี่ยนแปลงจากราคาเดิม ราคาใหม่จะต้อง มากหรือน้อยกว่าราคาเดิมอย่างน้อย 0.1จุด เราจึงเรียก ตัวเลข 0.1 นี้ว่า "ช่วงห่างของราคาขั้นต่ำ" หรือ "Tick size"



ตัวคูณดัชนี

ตัวคูณดัชนี (Multiplier) เป็นตัวเลขที่ใช้ คำนวณมูลค่าของสัญญาให้เป็นตัวเงิน เนื่องจาก ดัชนี SET50 Index มีหน่วยเป็นจุด จึงมีการแปลง ค่าดัชนีแต่ละจุดให้เป็นตัวเงินโดยใช้ตัวคูณดัชนี กำหนดว่า แต่ละจุดของดัชนี SET50 Index มี มูลค่าจุดละ 1,000 บาท ดังนั้น สัญญาจะมีมูลค่า

เท่าใดย่อมขึ้นอยู่กับราคาซื้อขาย SET50 Index Futures เช่น ถ้าราคาซื้อขาย SET50 Index Futures 1 สัญญา ที่ดัชนีหรือราคาเท่ากับ 500 จุด มูลค่าของสัญญา (Contract Size) ก็จะเท่ากับ 500 จุด x 1,000 บาท = มูลค่า 500,000 บาท

มูลค่าของ SET50 Index Futures = ราคาฟิวเจอร์ส x 1,000 บาท

ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน



ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน (Price Limit) มีข้อกำหนดให้ราคา SET50 Index Futures ที่เสนอซื้อขายกันในแต่ละวันจะเพิ่มขึ้น หรือลดลงได้ไม่เกิน 30% จากราคาที่ใช้ชำระราคาในวันทำการก่อนหน้า ซึ่งก็คือราคาที่ใช้ในการชำระราคาที่ประกาศโดยตลาดอนุพันธ์ทุกวันทำการเพื่อใช้ในการคิดกำไรขาดทุน (Mark to market) เราจะเรียกว่า ช่วงการเปลี่ยนแปลงของราคาสูงสุดแต่ละวัน หรือ Price Limit โดยราคาที่เกิดขึ้นในตลาดจะไม่เปลี่ยนแปลงสูงขึ้นหรือลดลงเกินกว่า 30% ของราคาที่ใช้ชำระราคาครั้งก่อน ทั้งนี้ ในช่วงลดลงนั้นจะเป็นลักษณะขึ้นบันไดตามที่ตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการอยู่ กล่าวคือ 10%, 20% และ 30% โดยตลาดอนุพันธ์อาจหยุดดำเนินการเพื่อให้เป็นไปตามที่ตลาดหลักทรัพย์ดำเนินการ

เวลาซื้อขาย

เวลาซื้อขาย (Trading hour) จะใกล้เคียงกับเวลาการซื้อขายของหุ้นในตลาดหลักทรัพย์ โดยมีการแบ่งเป็นช่วงเวลาเช่นเดียวกับที่กำหนดในตลาดหลักทรัพย์ดังนี้

ช่วงก่อนเปิดตลาด : 09:15 – 09:45 น.
ช่วงเช้า : 09:45 – 12:30 น.
ช่วงก่อนเปิดตลาด : 14:00 – 14:30 น.
ช่วงบ่าย : 14:30 – 16:55 น.

Trading Hours

โดยเวลาการซื้อขายของ SET50 Index Futures นี้จะเปิดก่อนการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ 15 นาที และ ปิดหลัง 15 นาที เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ซื้อและผู้ขายปรับกลยุทธ์การลงทุนของตน เนื่องจากการมีสถานะการลงทุนอยู่ในตลาดหลักทรัพย์และตลาดอนุพันธ์ ซึ่งเป็นหลักการสากลที่ตลาดอนุพันธ์ในประเทศอื่นๆ ใช้กัน

อายุของสัญญา

สัญญาซื้อขายล่วงหน้าจะมีการกำหนดวันสิ้นสุดอายุไว้อย่างชัดเจน ซึ่งอาจจะแตกต่างกันไปในแต่ละประเภทของสัญญา สำหรับ SET50 Index Futures นั้น มีกำหนดวันที่สัญญาครบกำหนดอายุ คือ ทุกสิ้นไตรมาส ได้แก่ เดือนมีนาคม มิถุนายน กันยายน และธันวาคม โดยเมื่อถึงวันที่สัญญาครบกำหนดอายุ สัญญา SET50 Index Futures จะหมดอายุลง และผู้ซื้อและผู้ขาย จะได้รับการชำระเงินเป็นเงินสดตามส่วนต่างของกำไรและขาดทุนที่เกิดขึ้น เช่น SET50 Index Futures ที่สิ้นสุดอายุเดือนกันยายน



วันทำการสุดท้ายของเดือน = วันที่ 30 กันยายน

วันที่สัญญาครบกำหนดอายุและวันซื้อขายวันสุดท้าย = วันที่ 29 กันยายน

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

วันซื้อขายวันสุดท้าย ← วันทำการสุดท้ายของเดือน

ถ้าวันสุดท้ายของไตรมาสนั้นเป็นวันหยุด เช่น SET50 Index Futures ที่สิ้นสุดอายุเดือนธันวาคม ซึ่งมีวันสุดท้ายของเดือนเป็นวันหยุดสิ้นปี วันทำการสุดท้ายจึงเลื่อนเร็วขึ้น 1 วัน

วันทำการสุดท้ายของเดือน = วันที่ 30 ธันวาคม
(ไม่ใช่วันที่ 31 ธันวาคม เพราะเป็นวันหยุดทำการ)
วันสิ้นสุดอายุและวันซื้อขายวันสุดท้าย = วันที่ 29 ธันวาคม

Sun	Mon	Tue	Wed	Thu	Fri	Sat
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

วันซื้อขายวันสุดท้าย → วันทำการสุดท้ายของเดือน → Holiday

จำนวนฐานะสูงสุดที่ผู้ลงทุนจะสามารถมีสถานะได้

จำนวนฐานะสูงสุดที่ผู้ลงทุนจะสามารถมีสถานะได้ (Position Limit) จะคำนวณรวม SET50 Index Futures และ SET50 Index Options เมื่อคำนวณฐานะเทียบเท่ากับฐานะใน SET50 Index Futures ดังนี้

- สถานะของการถือครองสัญญาที่ครบกำหนดส่งมอบในแต่ละเดือนต้องไม่เกิน 20,000 สัญญา และ
 - สถานะสุทธิของสัญญาทุกเดือนรวมกันก็ต้องไม่เกิน 20,000 สัญญา เช่นกัน
- ลองมาดูตัวอย่างการนับ Position Limit กันดีกว่า

	Long	Short
SET50JUN08	22,000	
SET50SEP08		2,000
SET50DEC08		
SET50MAR09		

→

แต่ละเดือนเกิน 20,000 หรือไม่?
ฟิวเจอร์สเดือนมิถุนายน 22,000 สัญญา X

สถานะสุทธิทุกเดือนรวมกันเกิน 20,000 หรือไม่?
ซื้อ 22,000 - ขาย 2,000 = ซื้อสุทธิ 20,000
ไม่เกิน Position Limit ✓

สรุป เกิน Position Limit X

	Long	Short
SET50JUN08	19,000	
SET50SEP08	2,000	
SET50DEC08		
SET50MAR09		

→

แต่ละเดือนเกิน 20,000 หรือไม่?
แต่ละเดือนไม่เกิน 20,000 สัญญา ✓

สถานะสุทธิทุกเดือนรวมกันเกิน 20,000 หรือไม่?
ซื้อ 19,000 + ซื้อ 2,000 = ซื้อสุทธิ 21,000
เกิน Position Limit X

สรุป เกิน Position Limit X

	Long	Short
SET50JUN08	19,000	
SET50SEP08		2,000
SET50DEC08		
SET50MAR09		

→

แต่ละเดือนเกิน 20,000 หรือไม่?
แต่ละเดือนไม่เกิน 20,000 สัญญา ✓

สถานะสุทธิทุกเดือนรวมกันเกิน 20,000 หรือไม่?
ซื้อ 19,000 - ขาย 2,000 = ซื้อสุทธิ 17,000
ไม่เกิน Position Limit ✓

สรุป ไม่เกิน Position Limit ✓

ทั้งนี้ เพื่อให้มาตรการกำกับดูแลตลาดอนุพันธ์เป็นไปอย่างดี ในกรณีที่ผู้ซื้อผู้ขายมีสถานะถึงจำนวนตามที่ตลาดอนุพันธ์กำหนดโบรกเกอร์จะต้องรายงาน การถือครองฐานของลูกค้ายของตนให้กับตลาดอนุพันธ์ทราบ เช่น เมื่อลูกค้ายใดมีสถานะของ SET50 Index Futures ถึงจำนวน 500 สัญญา ก็ต้องนำส่งรายงานให้แก่ตลาดอนุพันธ์ เป็นต้น

เงินประกัน และกำไรขาดทุนจากการซื้อขาย



ก่อนซื้อหรือขาย SET50 Index Futures ผู้ลงทุนจะต้องวางเงินหลักประกันไว้กับโบรกเกอร์ ซึ่งมีมูลค่าประมาณ 10 - 15% ของมูลค่าสัญญา เรียกว่า “**เงินหลักประกันขั้นต้น (Initial Margin)**”

โดยเมื่อซื้อหรือขาย SET50 Index Futures ไปแล้ว โบรกเกอร์จะคิดกำไรขาดทุนให้แก่ผู้ลงทุนทุก ๆ สิ้นวันทำการ หรือเรียกว่า การ Mark-to-market โดยหากผู้ลงทุนได้กำไรในวันนั้นเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า โบรกเกอร์จะโอนเงินส่วนกำไรเข้าไปรวมกับเงินหลักประกันที่ผู้ลงทุนวางเอาไว้ แต่หากผู้ลงทุนขาดทุนในวันนั้นเมื่อเทียบกับวันก่อนหน้า โบรกเกอร์ก็จะตัดเงินส่วนขาดทุนออกจากบัญชีหลักประกันของผู้ลงทุน การคิดกำไรขาดทุนในทุกๆ สิ้นวันทำการนี้ จะทำให้เงินในบัญชีหลักประกันของผู้ลงทุนเคลื่อนไหวขึ้นลงทุกวัน

ในกรณีที่ผู้ลงทุนขาดทุนจนทำให้ระดับเงินในบัญชีหลักประกันลดลงจนต่ำกว่าระดับที่เรียกว่า “**หลักประกันรักษาสภาพ (Maintenance Margin)**” โบรกเกอร์จะเรียกให้ผู้ลงทุนนำเงินหลักประกันมาวางเพิ่ม ให้เงินหลักประกันกลับมาอยู่ที่ระดับหลักประกันขั้นต้นอีกครั้งหนึ่ง หากผู้ลงทุนไม่สามารถนำเงินมาวางเพิ่มตามที่โบรกเกอร์กำหนดได้ โบรกเกอร์จะปิดสถานะของสัญญาของผู้ลงทุนลง เพื่อป้องกันไม่ให้ผู้ลงทุนขาดทุนมากเกินไป



ตัวอย่างการคิดกำไรขาดทุน

ถ้านาย ก ซึ่งเป็นลูกค้าของโบรกเกอร์ A ต้องการซื้อ SET50 Index Futures ของเดือนกันยายน จำนวน 1 สัญญาโดยโบรกเกอร์ A กำหนด "เงินประกันขั้นต่ำ" ในการซื้อขาย SET50 Index Futures ไว้ที่ 50,000 บาท ต่อ 1 สัญญา และกำหนด "เงินประกันขั้นต่ำ" เท่ากับ 30,000 บาท นาย ก จึงต้องโอนเงินเข้าบัญชีอย่างน้อย 50,000 บาท ก่อน จึงจะส่งคำสั่งซื้อได้

วันที่	รายการที่เกิดขึ้น	ราคา ณ สิ้นวัน	กำไร / ขาดทุน (1 จุด = 1,000 บาท)	เงินโอนเข้า/ถอนออก (บาท)	ยอดเงินในบัญชี (บาท)
1 ส.ค.	ซื้อฟิวเจอร์สที่ 480 จุด				50,000
	ปรับปรุงกำไรขาดทุน	485	+ 5,000		55,000
2 ส.ค.	ปรับปรุงกำไรขาดทุน	458	- 27,000		28,000
3 ส.ค.	โบรกเกอร์ A เรียกเงินประกันเพิ่มจากนาย ก.			+ 22,000	50,000
	ปรับปรุงกำไรขาดทุน	465	+ 7,000		57,000
4 ส.ค.	ขายฟิวเจอร์สที่ 475 จุด		+10,000		67,000

วันที่ 1 ส.ค.

จากตาราง ในวันที่ 1 นาย ก. ซื้อ SET50 Index Futures ที่ 480 จุด พอสิ้นวัน โบรกเกอร์ A คำนวณกำไรขาดทุนในบัญชีของนาย ก. โดยการ mark to market โดยใช้ราคา ณ สิ้นวัน คือ 485 จุด นาย ก. จึงได้กำไร 5 จุด หรือคิดเป็นเงิน 5,000 บาท โบรกเกอร์ A ก็จะโอนเงินกำไรนี้เข้าบัญชีของนาย ก. ทำให้ยอดเงินในบัญชีของ นาย ก. เพิ่มขึ้นเป็น $50,000 + 5,000 = 55,000$ บาท

วันที่ 2 ส.ค.

ในวันที่ 2 สมมติว่าราคา ณ สิ้นวัน เท่ากับ 458 จุด เมื่อคำนวณกำไรขาดทุนในบัญชีแล้ว นาย ก. จะขาดทุนไป $458 - 485 = -27$ จุด หรือคิดเป็นเงิน 27,000 บาท โบรกเกอร์ A ก็จะหักเงินออกจากบัญชีของนาย ก. ทำให้เงินประกันของนาย ก. ลดลงเหลือ $55,000 - 27,000 = 28,000$ บาท ซึ่งต่ำกว่าระดับเงินประกันขั้นต่ำที่โบรกเกอร์ A กำหนดไว้ คือ 30,000 บาท โบรกเกอร์ A จึงเรียกเงินประกันเพิ่มจากนาย ก. อีก 22,000 บาท เพื่อให้ระดับเงินประกันในบัญชีของนาย ก. เพิ่มกลับไปเป็น 50,000 บาท ซึ่งเป็นระดับเงินประกันขั้นต่ำอีกครั้งหนึ่ง

วันที่ 3 ส.ค.

นาย ก. นำเงินไปวางในบัญชีเพิ่มเติม 22,000 บาท และพอสิ้นวันมีการ Mark to market ที่ราคา 465 บาท นาย ก. ได้กำไร $465 - 458 = 7$ จุด คิดเป็นเงิน 7,000 บาท ทำให้ยอดเงินในบัญชีของนาย ก. เพิ่มเป็น 57,000 บาท

วันที่ 4 ส.ค.

นาย ก. ต้องการปิดสถานะของสัญญา โดยส่งคำสั่งขายฟิวเจอร์ส ที่ราคา 475 จุด จึงเท่ากับนาย ก. ได้กำไรเพิ่มขึ้นจากวันก่อนหน้า 10,000 จุด และได้เงินคืนทั้ง ก่อนเป็นจำนวน 67,000 บาท

กำไร / ขาดทุนที่เกิดขึ้น

$$\begin{aligned}
 \text{จากตัวอย่างข้างต้น นาย ก. ได้ขาดทุนทั้งสิ้น} &= \text{ราคาขาย} - \text{ราคาซื้อ} \\
 &= (475 \text{ จุด} - 480 \text{ จุด}) \times 1,000 \text{ บาทต่อจุด} \\
 &= 5,000 \text{ บาท}
 \end{aligned}$$

ซึ่งมีค่าเท่ากับเงินกำไรขาดทุนที่เกิดขึ้นในแต่ละวันคือ $5,000 - 27,000 + 7,000 + 10,000 = 5,000$ บาท เพียงแต่การ Mark to Market เป็นแค่ การนำ เอากำไร ขาดทุนทั้งก้อน มาแบ่งทยอยรับ ทยอยจ่ายไป เพื่อช่วยลดความเสี่ยงให้แก่ผู้ลงทุน ให้ผู้ลงทุนได้ติดตามสถานะ และประเมินผลกำไรขาดทุนของตนที่เกิดขึ้นอย่างทันท่วงที

ความเสี่ยงหรือสิ่งที่ควรระวัง



แม้ว่าการซื้อขาย SET50 Index Futures จะมีประโยชน์ แต่ก็ยังมีสิ่งที่ต้องระวังดังนี้

1. การรักษาระดับเงินประกัน ในการซื้อขายฟิวเจอร์ส จะมีการคิดกำไรขาดทุนกันทุกสิ้นวัน หากระดับเงินประกันของผู้ลงทุนลดลงจนต่ำกว่าระดับเงินประกันรักษาสภาพ ผู้ลงทุนก็จะถูกเรียกให้ "เติมเงิน" เพื่อให้เงินประกันกลับไปอยู่ที่ระดับหลักประกันรักษาสภาพที่โบรกเกอร์กำหนด โดยหากผู้ลงทุนไม่สามารถ "เติมเงิน" ได้ทัน โบรกเกอร์ก็จะปิดสถานะการซื้อขายของผู้ลงทุนให้อัตโนมัติ เพื่อช่วยป้องกันไม่ให้ผู้ลงทุนขาดทุนมากเกินไป ผู้ลงทุนจึงควรติดตามสภาพตลาดและผลกำไรขาดทุนของตนอย่างสม่ำเสมอ

2. ฟิวเจอร์สมีอายุจำกัด SET50 Index Futures แตกต่างจากหุ้นที่ไม่มีวันหมดอายุ โดยหากผู้ลงทุนถือฟิวเจอร์สไปจนถึงวันครบอายุสัญญา สถานะของสัญญาฟิวเจอร์สที่ถืออยู่ก็จะหมดลงโดยอัตโนมัติ หากผู้ลงทุนต้องการมีสถานะในสัญญาฟิวเจอร์สอยู่ ก็จะต้องเปิดสถานะในสัญญาอื่น ที่ยังไม่ครบกำหนดอายุแทน

3. มี Leverage สูง เนื่องจากผู้ลงทุนที่ซื้อขาย SET50 Index Futures จะวางเงินหลักประกันซึ่งคิดเป็นอัตราส่วนเพียงแค่ 10 - 15% ของมูลค่าสัญญาเท่านั้น ผลตอบแทนจากการซื้อขายฟิวเจอร์สจึงคิดเป็นสัดส่วนที่สูงกว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหุ้น หากผู้ลงทุนได้กำไรก็จะเป็นอัตราส่วนที่สูง แต่หากขาดทุนก็ถือว่าเป็นอัตราส่วนที่สูงเมื่อเทียบกับเงินลงทุนเช่นกัน

